

## 95.

**Rozporządzenie Ministra Skarbu**

z dnia 22 stycznia 1925 r.

**o organizacji Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego (D. P. M. S.).**

Na podstawie art. 2 i 99 ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. № 78 poz. 756) zarządza się co następuje:

§ 1. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego (D. P. M. S.) wykonywa przywilej (monopol) Skarbu Państwa, określony w art. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. № 78 poz. 756), jako przedsiębiorstwo o charakterze samodzielnej odrębnej jednostki gospodarczej.

Pozatem Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może za zgodą Ministra Skarbu prowadzić także inne rodzaje przemysłu i handlu, związane z wykonywaniem monopolu spirytusowego.

§ 2. Siedzibą Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego jest m. st. Warszawa.

§ 3. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego winna najpóźniej w miesiącu wrześniu każdego roku przedłożyć Ministrowi Skarbu plan finansowo-gospodarczy (preliminarz roczny dochodów i rozchodów) na rok następny do zatwierdzenia w myśl art. 3 ustawy o monopolu spirytusowym.

§ 4. Za swoje zobowiązania odpowiada w pierwszym rządzie Państwowy Monopol Spirytusowy ca-

lym swoim majątkiem, posiłkowo zaś ręczy za te zobowiązania Skarb Państwa.

§ 5. W ramach zatwierdzonego przez Ministra Skarbu preliminarza Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego wyrabia, zakupuje, oczyszcza i skaża, przerabia i sprzedaje spirytus i jego odpadki, buduje i urządza potrzebne ku temu zakłady i prowadzi ich eksploatację, pozatem Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego przygotowuje wnioski w sprawach spirytusowych, zastrzeżonych do decyzji Ministra Skarbu.

Do budowy i zakupu nowych fabryk, składów i nieruchomości, do otwierania oddziałów, do sprzedaży względnie zwinienia tychże oraz do zakupu lub sprzedaży udziałów względnie akcji w przedsiębiorstwach przemysłowo-handlowych, wprowadzenia organizacji zakupu i sprzedaży lub zmiany tej organizacji, potrzebne jest zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 6. Pierwszy okres gospodarczy liczy się od dnia 4 października 1924 r. do dnia 31 grudnia 1925 r., następne okresy gospodarcze zbiegają się z okresem budżetowym Państwa.

Na dzień 4 października 1924 r. sporządzi Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego bilans otwarcia i przedłoży go Ministrowi Skarbu do zatwierdzenia.

§ 7. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego przedkładać będzie bilans zamknięcia wraz ze sprawozdaniem rocznym i z rachunkiem zysków i strat najpóźniej w trzy miesiące po roku gospodarczym.

§ 8. Czysty zysk, względnie stratę, ustalili się po potrąceniu:

- a) opłaty skarbowej wraz z dodatkiem do niej, pobieranej przez Skarb Państwa w myśl art. 15 i 22 ustawy o monopolu spirytusowym;
- b) dodatku dla związków komunalnych (art. 21 ustawy o monopolu spirytusowym);
- c) kosztów zakupu, przewozu, składowania, oczyszczania, skażania i przerobu surowców i materiałów pomocniczych;
- d) kosztów opakowania, składowania, przewozu i sprzedaży wyrobów gotowych i półgotowych;
- e) odsetek i spłat amortyzacyjnych od zaciągniętych i przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego zużytych pożyczek;
- f) odpisów na fundusz renowacyjny i ubezpieczeniowy;
- g) wszelkich innych kosztów fabrykacyjnych, administracyjnych i handlowych.

§ 9. Do funduszu renowacyjnego wstawia Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego corocznie z osiągniętego zysku:

- a) 2% od początkowej wartości zabudowań,
- b) 10% od początkowej wartości maszyn i wszelkich ruchomości.

Jako wartość początkową przyjąć należy wartość ustaloną w ostatnim bilansie otwarcia.

Nieruchomości i ruchomości przekazane Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego przez Skarb Państwa w myśl art. 3 ustawy o monopolu spirytusowym ocenione zostaną komisyjnie, a sumy szacunkowe, wciągnięte do inwentarza, stanowić będą wartość początkową.

§ 10. Do funduszu ubezpieczeniowego przelewa się corocznie 2% od wartości posiadanych przedmiotów.

§ 11. Sposób zużycia i lokacji funduszy renowacyjnego i ubezpieczeniowego wskaże Minister Skarbu.

§ 12. Czysty zysk (§ 8) służy w pierwszym rzędzie na pokrycie strat z poprzednich okresów gospodarczych. Pozostałość dzieli się, jak następuje:

- a) 1% przeznaczają się na walkę z alkoholizmem, na szpitale i schroniska dla alkoholików w myśl ust. 5 art. 3 ustawy o monopolu spirytusowym,
- b) z reszty przeznaczy Minister Skarbu nie więcej niż 10% na remunerację dla urzędników i funkcjonariuszów monopolu spirytusowego i współdziałających organów skarbowych, oznaczy potrzebną sumę na kapitał obrotowy i inwestycyjny, a pozostałość przeleje się do Centralnej Kasy Państwowej, jako zysk z monopolu spirytusowego.

§ 13. Opłatę skarbową, dodatki do niej, oraz podatek dla związków komunalnych Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego przelewa bieżąco do Centralnej Kasy Państwowej, a z Ministerstwem Skarbu rozlicza się miesięcznie, najpóźniej do 15 następującego miesiąca.

§ 14. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego w zakresie uprawnień państwowych, odnoszących się do regulowania produkcji, przerobu i obrotu spirytusem i napojami spirytusowymi, bądź to przygotowuje wnioski do decyzji zastrzeżonej Ministrowi Skarbu, bądź też wydaje zarządzenia w granicach kompetencji własnej, ustalonych ustawą o monopolu spirytusowym i rozporządzeniami wykonawczymi do tejże ustawy. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego swoje ogólne zarządzenia podaje do wiadomości Ministrowi Skarbu.

§ 15. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego:

- a) zwraca się do władz i urzędów pośrednio lub bezpośrednio o udzielenie wyjaśnień i informacji wszelkiego rodzaju w zakresie gospodarki spirytusowej,
- b) współdziała z władzami skarbowymi w kontroli przemysłu spirytusowego i obrotu spirytusem,
- c) wydaje bezpośrednio lub pośrednio polecenia do władz skarbowych I i II instancji, oraz do kas skarbowych w sprawach dotyczących obrotu spirytusem i jego przetworami, jako też w sprawach regulowania należności i zobowiązań Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

§ 16. Do czuwania nad interesami natury przemysłowo-handlowej monopolu spirytusowego powołane są władze skarbowe w swoich okręgach. Specjalne te funkcje, które określone zostaną regulaminem Ministra Skarbu, poruczą prezesi władz skarbowych II instancji naczelnikom wydziałów akcyz i monopolów i przydzielą im za zgodą i z etatu Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego potrzebne siły urzędnicze i pomocnicze. W sprawach nagłych Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego może się znosić bezpośrednio z naczelnikami

tychże wydziałów i niższymi organami skarbowymi, zawiadamiając o tem prezesów władz skarbowych II instancji.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego pokrywa ze swego etatu wszystkie wydatki spowodowane załatwieniem jej spraw przemysłowo-handlowych.

§ 17. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego ustali swoją organizację wewnętrzną drogą regulaminu, zatwierdzonego przez Ministra Skarbu i ogłoszonego w Monitorze Polskim.

§ 18. Dyrektor Państwowego Monopolu Spirytusowego reprezentuje Państwowy Monopol Spirytusowy **nazewnątrz** i odpowiedzialny jest przed Ministrem Skarbu za działalność swoją i podległych mu funkcjonarjuszów.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego używa pieczęci z napisem: Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego i z Godłem Państwa po myśli ustawy z dn. 1 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. № 69 poz. 416).

§ 19. W imieniu Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego podpisują wszelkie pisma i zobowiązania:

- 1) dyrektor, lub
- 2) w zastępstwie dyrektora — wice-dyrektor, lub
- 3) za dyrektora — naczelnik wydziału upoważniony do podpisu przez dyrektora.

Czeki i zlecenia wypłaty podpisuje prawomocnie dyrektor lub też 2-ch przez niego upoważnionych urzędników Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

§ 20. Do dyrektora Państwowego Monopolu Spirytusowego należą:

- a) kierownictwo Państwowym Monopolem Spirytusowym i zarządzanie całym jego majątkiem,
- b) przyjmowanie i mianowanie funkcjonarjuszów do IX stopnia włącznie, oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników kontraktowych do VII stopnia włącznie, jako też przedstawianie Ministrowi Skarbu wniosków mianowania funkcjonarjuszów od VIII do V stopnia służbowego włącznie, oraz przyjmowania i zwalniania pracowników kontraktowych V i VI stopnia służbowego,
- c) wykonanie planu finansowego i operacyjnego,
- d) wydawanie instrukcji o wewnętrznej organizacji zakładów podległych Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego,
- e) zorganizowanie i wykonywanie kontroli nad tokiem czynności organów Państwowego Monopolu Spirytusowego,
- f) przygotowanie wniosków dla Państwowej Rady Spirytusowej,
- g) sporządzanie z końcem roku sprawozdania z czynności Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego i przedkładanie go Ministrowi Skarbu.

§ 21. Dyrektor może powierzyć swemu zastępcy załatwianie pewnych spraw, należących do jego kompetencji. Zastępca dyrektora w razie nieobecności tegoż wchodzi w jego wszelkie prawa i obowiązki pod własną odpowiedzialnością wobec Ministra Skarbu. Na wypadek nieobecności dyrektora i jego zastępcy obejmuje kierownictwo Państwowego Monopolu Spirytusowego wyznaczony przez Ministra Skarbu urzędnik Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

§ 22. Funkcjonarjusze Państwowego Monopolu Spirytusowego mogą być:

- a) funkcjonarjuszami państwowymi, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. № 21 poz. 164),
- b) pracownikami kontraktowymi, przyjętymi na zasadzie umowy.

Wszyscy funkcjonarjusze Państwowego Monopolu Spirytusowego tworzą odrębny etat w preliminarzu Państwowego Monopolu Spirytusowego i mogą poza poborami i dietami, przywiązaniem do posiadanych stopni służbowych otrzymywać specjalne remuneracje i premje. Wysokość tych dodatków dla dyrektora i jego zastępcy wyznacza Minister Skarbu, dla reszty funkcjonarjuszów dyrektor w ramach sum, zaawizowanych przez Ministra Skarbu (fundusz remuneracyjny § 12, i b).

Na dodatki remuneracyjne mogą być wypłacane zaliczki w odstępach miesięcznych.

Z funduszu remuneracyjnego Państwowego Monopolu Spirytusowego mogą być pokrywane poza dodatkami remuneracyjnymi i premjami dla funkcjonarjuszów Państwowego Monopolu Spirytusowego także wydatki na remunerację i premje dla urzędników skarbowych, współdziałających w czynnościach Państwowego Monopolu Spirytusowego.

§ 23. Wszyscy funkcjonarjusze Państwowego Monopolu Spirytusowego składają przed władzą, która ich zamianowała przysięgę służbową, przepisaną dla urzędników państwowych, od pracowników zaś kontraktowych odbiera się przyrzeczenie wiernej służby.

§ 24. Wszelkie zarządzenia Tymczasowej Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w celu uruchomienia monopolu, uczynione na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 października 1924 r. (Dz. U. R. P. № 91 poz. 858), są prawomocne również odnośnie do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego, a nabyte prawa i przyjęte zobowiązania Tymczasowej Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego przechodzą na Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego, która też przejmuje od Tymczasowej Dyrekcji wszelkie czynności i sprawy bieżące.

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1925 r.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

### **Sprostowania:**

c) w Dz. U. R. P. № 14, poz. 95 w rozp. Min. Skarbu z dnia 22 stycznia 1925 r. o organizacji Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego w § 10 w wierszu drugim zamiast: „2‰” winno być: „2<sup>0</sup>/<sub>100</sub>”.